

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO IR SOCIALINĖS APLINKOS DEPARTAMENTO
SOCIALINIŲ IR SVEIKATOS REIKALŲ SKYRIUS

PAŽYMA

DĖL VALSTYBINIŲ ŠALPOS IŠMOKŲ ĮSTATYMO NR. I-675 19, 22 ir 29 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR 23 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO
PROJEKTO

(Nr. 16-156(3)) (TAIS Nr. 14-13714(5))

2016-06-07 Nr. NV-1839

Vilnius

1. Projekto rengėjas – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

2. Projekto tikslas, esmė. Projektu siekiama sudaryti galimybę slaugos (280 eurų) ar priežiūros (pagalbos) išlaidų (112 arba 56 eurų) tikslines kompensacijas ar tikslinį priedą (56 eurų) skiriamus neįgaliesiems, kurie dėl savo sveikatos būklės negali patys jų atsiimti ir negali įgalioti šias išmokas gauti kitą asmenį, savivaldybės administracijos sprendimu mokėti kitam asmeniui.

Siūloma:

- Nustatyti, kad slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinė kompensacija ar tikslinis priedas, paskirti 18 metų sukausiems asmenims, kurie dėl sveikatos būklės negali patys atsiimti išmokos arba įgalioti ją atsiimti kitą asmenį ir kuriems nepaskirti globėjai ar rūpintojai, savivaldybės administracijos sprendimu gali būti mokami asmeniui, kuris yra kreipęsis į teismą dėl slaugomo asmens pripažinimo neveiksniu ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje arba globos (rūpybos) nustatymo ir ši civilinė byla yra iškelta;
- Numatyti, kad tais atvejais, kai į teismą kreipiasi prokuroras arba globos ir rūpybos institucija, tikslinė kompensacija ar tikslinis priedas gali būti mokami veiksniam šioje srityje ne socialinės rizikos pilnamečiam asmeniui, kuris kreipėsi į prokurorą ar globos ir rūpybos instituciją dėl slaugomo asmens pripažinimo neveiksniu ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje arba globos (rūpybos) nustatymo ir kuris atitinka bent vieną iš nustatytų sąlygų (pvz. deklaravęs gyvenamąją vietą su kartu su slaugomu asmeniu, yra jo artimasis giminaitis ar pan.);
- Nustatyti slaugančiam asmeniui neteisėtai išmokėtų sumų gražinimo ir išieškojimo tvarką;
- Patikslinti, kad isieškant permokėtą šalpos išmokos sumą, išieškomos sumos dydis per mėnesį negali viršyti 20 proc. asmeniui priklausančios šalpos išmokos per mėnesį (esant gavėjo prašymu išieškoti daugiau, ne daugiau kaip 50 proc.), bei atsisakyti nuostatos, kad permokėta suma gali būti išieškoma iš kitų savivaldybės mokamų išmokų.

Siūloma, kad pakeitimai **įsigaliotų nuo 2016 m. spalio 1 d.**

3. Derinimas. Projektas buvo svarstytas 2016 m. vasario 9 d. ir 2016 m. gegužės 3 d. ministerijų atstovų (viceministrų, kancelerių) pasitarimuose ir patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento, Socialinių ir sveikatos reikalų skyriaus bei Teisingumo ministerijos 2016 m. balandžio 21 d. išvadoje pateiktas pastabas (pakeitimai nurodyti lydraštyje).

4. Dalykinio vertinimo išvada. Teikiamas projektas iš esmės atitinka Vyriausybės darbo reglamento reikalavimus.

Socialinių ir sveikatos reikalų skyriaus patarėja

Eglė Neciunskienė

Eglė Neciunskienė, tel. 8 706 63 790, el. p. egle.neciunskiene@lr.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <http://www.socmin.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2016-06-02 Nr. (27.1-23) SD - 3592

DĖL TEIKIAMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Teikiame Lietuvos Respublikos Vyriausybei svarstyti po 2016 m. gegužės 3 d. ministerijų atstovų pasitarimo patikslintą Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos išmokų įstatymo Nr. I-675 19, 22 ir 29 straipsnių pakeitimo ir 23 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).

Įvertinus Teisingumo ministerijos 2016-04-21 raštu Nr. (1.6.)2T-463 pateiktas pastabas ir siūlymus:

1) praplėsta Įstatymo projekto 1 straipsniu dėstomo Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos išmokų įstatymo (toliau – Įstatymas) 19 straipsnio 12 dalies nuostata dėl aplinkybių, lemiančių slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos ar tikslinio priedo (toliau kartu – išmoka) mokėjimą slaugančiam asmeniui, papildant ją 19 straipsnio 11 dalyje nurodytomis aplinkybėmis;

2) Įstatymo projekto 1 straipsniu dėstomo Įstatymo 19 straipsnio 10 dalies 4 punktas papildytas aplinkybe, kad turi būti iškelta civilinė byla dėl asmens pripažinimo neveiksniumu tam tikroje srityje ar ribotai veiksniumu tam tikroje srityje arba globos (rūpybos) nustatymo;

3) Įstatymo projekto 1 straipsniu dėstomo Įstatymo 19 straipsnio 10 dalies 4 punktas papildytas, nustatant, kad dėl išmokos mokėjimo besikreipiantis asmuo turi būti veiksnus toje srityje ne socialinės rizikos asmuo;

4) Įstatymo projekto 1 straipsniu dėstomo Įstatymo 19 straipsnio 16 ir 17 dalys suderintos tarpusavyje, patikslintos šiose dalyse vartojamos sąvokos, atsisakyta nuostatos, kad permokėta šalpos išmokos suma išieškoma teismo tvarka tik tuo atveju, kai su išieškojimu susijusios administravimo išlaidos neviršija išieškotinos sumos;

5) Įstatymo projekto 1 straipsniu dėstomo Įstatymo 19 straipsnio 12 dalis papildyta nuostata, kad išmoka slaugančiam asmeniui mokama jo prašymu;

6) atsižvelgta į redakcinio pobūdžio pastabas;

7) patikslintas Įstatymo projekto aiškinamasis raštas.

Įvertinę Teisingumo ministerijos 5, 8, 10 ir 11 pastabas, atitinkamai teikiame šiuos paaiškinimus:

1) Įstatymo projekte nustatytos sąlygos gauti išmoką kitam asmeniui – neįgalus asmuo negali pasirašyti sandorio ir kitaip išreikšti savo valios. Taigi, vienu metu turi būti abi sąlygos. Todėl šiuo atveju niekaip negali būti taikomos Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.76 straipsnio nuostatos, pagal kurias kitas asmuo sandorį gali pasirašyti tik fizinio asmens, kuris dėl fizinio trūkumo, ligos ar kitokių priežasčių negali pats pasirašyti, pavedimu. Asmens sveikatos būklė, lemianti tokias aplinkybes, bus patvirtinama medicininėmis pažymomis. Tačiau dokumentai, kuriuos turi pateikti dėl išmokos mokėjimo besikreipiantis asmuo, bus nustatyti

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu tvirtinamuose Valstybinių šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatuose;

2) Įstatymo projekto 1 straipsniu dėstomo Įstatymo 19 straipsnio 10 dalies 4 punkte nustatyta galimybė kreiptis ir dėl globos (rūpybos) nustatymo, nes toks reguliavimas būtinas tais atvejais, kai, pvz., anksčiau paskirtas globėjas (rūpintojas) miršta ir kitas asmuo kreipiasi dėl naujo globėjo (rūpintojo) paskyrimo;

3) Įstatymo projekto 1 straipsniu dėstomo Įstatymo 19 straipsnio 11 dalyje nurodytais kriterijais nesiekama įrodyti neįgaliojo ir asmens, kuris prašo mokėti išmoką, gyvenimo kartu fakto. Šie kriterijai patvirtina atitinkamą ryšį su neįgaliuoju, kuris yra įrodomas dokumentais. Slaugymo fakto ir gyvenimo kartu fakto atsisakyta, nes tokias aplinkybes ypač sunku patikrinti ir įrodyti;

4) bendro ūkio tvarkymo faktas bus patvirtinamas buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktu, kurį, apsilankę neįgaliojo namuose, surašys savivaldybės socialiniai darbuotojai. Tai bus nustatyta Valstybinių šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatuose.

Patikslintas Įstatymo projektas darbo tvarka suderintas su Teisingumo ministerija. Teisingumo ministerija Įstatymo projektui pritaria.

Įstatymo projektą parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinio draudimo ir pensijų departamento (direktorė – Asta Aranauskienė, tel. 266 8100, el. p. Asta.Aranauskiene@socmin.lt) Valstybinių pensijų skyrius (vedėja – Danutė Akulavičienė, tel. 266 4220, el. p. Danute.Akulaviciene@socmin.lt); tiesioginė rengėja – vedėjo pavaduotoja Inga Barauskaitė (tel. 266 8118, el. p. Inga.Barauskaite@socmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 7 lapai.
2. Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 3 lapai.
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl Įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui projektas, 1 lapas.

Ministrė

Algimanta Pabedinskienė

Inga Barauskaitė, tel. 266 8118, el. p. inga.barauskaite@socmin.lt

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ ŠALPOS IŠMOKŲ ĮSTATYMO
NR. I-675 19, 22 IR 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR 23 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO
NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO PROJEKTO PATEIKIMO
LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI**

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos išmokų įstatymo Nr. I-675 19, 22 ir 29 straipsnių pakeitimo ir 23 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektui ir pateikti jį Lietuvos Respublikos Seimui.

2. Įgalioti socialinės apsaugos ir darbo ministrę Algimantą Pabedinskiene, o jai negalint dalyvauti – socialinės apsaugos ir darbo viceministrą pagal kuruojamą sritį atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytą įstatymo projektą Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Socialinės apsaugos ir
darbo ministrė
Algimanta Pabedinskiene
2016-06-02

Teisės skyriaus vedėja

Rita Visockienė
2016-06-31

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIŲ ŠALPOS IŠMOKŲ ĮSTATYMO NR. I-675 19, 22 IR 29 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR 23 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS
ĮSTATYMO PROJEKTO AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos išmokų įstatymo Nr. I-675 19, 22 ir 29 straipsnių pakeitimo ir 23 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas atsižvelgiant į tai, kad kai kurie asmenys, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos ar priežiūros (pagalbos) poreikis, negali pasinaudoti teise gauti jiems priklausančią slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinę kompensaciją (toliau – tikslinė kompensacija) ar tikslinį priedą, t. y. dėl savo sveikatos būklės negali patys atsiimti šios išmokos ar teisės aktų nustatyta tvarka įgalioti ją atsiimti kitą asmenį. Kol vyksta teisiniai procesai dėl asmens pripažinimo neveiksnio ar ribotai veiksnio tam tikroje srityje ir globėjo ar rūpintojo paskyrimo, šie asmenys lieka be išmokų, skirtų su jų slauga ar priežiūra (pagalba) susijusioms išlaidoms kompensuoti.

Įstatymo projektu siekiama užtikrinti, kad į tokią padėtį patekusiems neįgaliesiems būtų užtikrintas jų specialiųjų poreikių tenkinimas Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos išmokų įstatyme (toliau – Įstatymas) nustatytomis finansinės pagalbos priemonėmis.

Siūlomos teisinio reguliavimo nuostatos būtų taikomos tik tikslinėms kompensacijoms ir tiksliniam priedui, nes tai – papildomos, laikino pobūdžio išmokos, skirtos išskirtinai su neįgaliam asmeniui reikalinga slauga ar priežiūra susijusioms einamosioms išlaidoms iš dalies kompensuoti. Tokiose situacijose, kurias ir bandoma spręsti Įstatymo projektu, nuolatinės asmens slaugos ir priežiūros užtikrinimas yra pats svarbiausias, todėl šių išlaidų kompensavimas yra itin aktualus.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektą parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinio draudimo ir pensijų departamento (direktorė – Asta Aranauskienė, tel. 266 8100, el. p. Asta.Aranauskiene@socmin.lt) Valstybinių pensijų skyriaus (vedėja – Danutė Akulavičienė, tel. 266 4220, el. p. Danute.Akulaviciene@socmin.lt) vedėjo pavaduotoja Inga Barauskaitė (tel. 266 8118, el. p. Inga.Barauskaite@socmin.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Vadovaujantis Įstatymu tikslinės kompensacijos ir tikslinis priedas skiriami ir mokami asmenims, kurie turi teisę gauti šias išmokas, išskyrus šiuos atvejus:

- tikslinės kompensacijos, paskirtos asmenims iki 18 metų, mokamos vienam iš neįgalaus vaiko tėvų (įtėvių), globėjui arba rūpintojui;

- tikslinės kompensacijos ir tikslinis priedas, paskirti sukačiams 18 metų asmenims, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka yra paskirti globėjai ar rūpintojai, mokami jų globėjams ar rūpintojams.

Vadovaujantis Valstybinių šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 29 d. nutarimu Nr. 346 „Dėl Valstybinių šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Valstybinių šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatai), 41 ir 42 punktų nuostatomis, tikslinės kompensacijos ir tikslinis priedas asmens pasirinkimu gali būti pervedami į gavėjo asmeninę sąskaitą banke arba kitą mokėjimo įstaigą (jo pageidavimu pristatomi į namus). Šios išmokos taip pat gali būti mokamos pagal įgaliojimą.

Įstatymo 23 straipsnyje nustatyta, kad išskaitant permokėtas šalpos išmokų sumas išskaitoma ne daugiau kaip 20 procentų išmokėtinos šalpos išmokos sumos per mėnesį, o išskaitant visais kitais atvejais – ne daugiau kaip 50 procentų išmokėtinos šalpos išmokos sumos per mėnesį. Jeigu šalpos išmokos mokėjimas nutraukiamas, o visa permokėtos šalpos išmokos suma neišieškota, likusi skola išieškoma iš savivaldybės administracijos mokamos bet kurios kitos išmokos. Jeigu asmuo jokių išmokų negauna, permoka išieškoma teismo tvarka.

4. Įstatymo projekte siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad tikslinės kompensacijos ar tikslinis priedas, paskirti asmenims, kurie dėl sveikatos būklės negali patys atsiimti paskirtos išmokos, teisės aktų nustatyta tvarka įgalioti, kad ją atsiimtų kitas asmuo, ir kuriems teisės aktų nustatyta tvarka nepaskirti globėjai ar rūpintojai, gali būti mokami asmeniui, kuris yra kreipęsis į teismą dėl asmens, kuriam paskirta tikslinė kompensacija ar tikslinis priedas, pripažinimo neveiksniu tam tikroje srityje ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje arba globos (rūpybos) nustatymo. Jeigu į teismą kreipiasi prokuroras arba globos (rūpybos) institucija, tikslinė kompensacija ar tikslinis priedas gali būti mokami asmeniui, kuris kreipėsi į prokurorą ar globos ar rūpybos instituciją dėl slaugomo asmens pripažinimo neveiksniu tam tikroje srityje ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje arba globos (rūpybos) nustatymo ir atitinka bent vieną iš Įstatyme nurodytų sąlygų, pvz., yra deklaravęs gyvenamąją vietą kartu su slaugomu asmeniu, yra slaugomo asmens artimasis giminaitis, tvarko su slaugomu asmeniu bendrą ūkį ar buvo slaugomo asmens globėjas (rūpintojas) iki slaugomo asmens pilnametystės (Įstatymo projektu keičiamo Įstatymo 19 straipsnio 11 dalis). Kokius dokumentus privalės pateikti dėl tikslinės kompensacijos ar tikslinio priedo mokėjimo besikreipiantis asmuo, kuriais vadovaujantis bus priimamas savivaldybės administracijos sprendimas mokėti (ar atsisakyti mokėti) šias išmokas slaugančiam asmeniui, bus nustatyta Valstybinių šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatuose (Įstatymo projektu keičiamo Įstatymo 19 straipsnio 9 dalis).

Įstatymo projektu taip pat siūloma numatyti slaugančiam asmeniui neteisėtai išmokėtų tikslinės kompensacijos ar tikslinio priedo sumų grąžinimo ir išieškojimo tvarką: neteisėtai išmokėta suma grąžinama savivaldybės administracijos nustatyta tvarka, o jeigu slaugantis asmuo neteisėtai išmokėtos sumos negrąžina, ji išieškoma teismo tvarka. Įstatymo projekte taip pat siūloma nustatyti, kad, išieškant permokėtą šalpos išmokos sumą, išieškomos sumos dydis per mėnesį negali viršyti 20 procentų asmeniui priklausančios šalpos išmokos, tačiau esant gavėjo rašytiniam prašymui gali būti išieškoma daugiau kaip 20, bet ne daugiau kaip 50 procentų mokėtinos šalpos išmokos sumos per mėnesį. Taip pat siūloma atsisakyti nuostatos, pagal kurią permokėta suma gali būti išieškoma iš be kurios kitos savivaldybės administracijos mokamos išmokos, nes vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nuostatomis negalima išieškoti iš išmokų vaikams, laidojimo pašalpų ar pašalpų, mokamų iš valstybės ar savivaldybių biudžetų kaip pinigine socialinė parama nepasiturintiems asmenims.

Pritarus Įstatymo projektui, neįgaliesiems, kurie dėl savo sveikatos būklės negali patys atsiimti jiems priklausančios tikslinės kompensacijos ar tikslinio priedo, ar teisės aktų nustatyta tvarka įgalioti, kad šias išmokas gautų kitas asmuo, būtų užtikrintas specialiųjų poreikių tenkinimas Įstatyme nustatytais finansinės pagalbos priemonėmis.

5. Galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas įstatymas įtakos kriminogeninei situacijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo įgyvendinimas įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Įgyvendinant Įstatymo projektu siūlomas nuostatas, kitų įstatymų priimti arba pakeisti nereikės.

9. Ar Įstatymo projektas yra parengtas laikantis Valstybinės kalbos ir Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos ir Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų. Naujai apibrėžiamos sąvokos Įstatymo projekte nevartojamos.

10. Įstatymo projekto atitiktis Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams

Įstatymo projektas neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos socialinės apsaugos reglamentams.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Įstatymui įgyvendinti Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki įstatymo įsigaliojimo turės priimti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 29 d. nutarimo Nr. 346 „Dėl Valstybinių šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, kurio projektą parengs Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti

Įstatymui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Rengiant Įstatymo projektą specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

14. Reikšminiai Įstatymo projekto žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai Įstatymo projekto žodžiai yra „slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Socialinės apsaugos ir
darbo ministrė
Algimanta Pabedinskienė
2016-06-02

Teisės skyriaus
Rita Vainikiene
2016-05-31

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIŲ ŠALPOS IŠMOKŲ ĮSTATYMO NR. I-675 19, 22 IR 29 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR 23 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS
ĮSTATYMAS

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„19 straipsnis. Šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo tvarka

1. Šalpos išmokos skiriamos ir mokamos pagal asmenų, turinčių teisę gauti šias išmokas, gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje.

2. Asmenims, turintiems teisę gauti pensiją ir (ar) pensijų išmoką, kurių dydis (bendra jų suma) lygus šalpos pensijai, šalpos našlaičių pensijai ar šalpos kompensacijai arba yra už jas (bendrą šių šalpos išmokų sumą) mažesnis, šios šalpos išmokos neskiriamos ir nemokamos tol, kol asmuo gauna pensiją ir (ar) pensijų išmoką, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nustatytą atvejį.

3. Asmenims, nurodytiems šio įstatymo 5 straipsnio 5 punkte, turintiems teisę į pensiją (išskyrus valstybinę socialinio draudimo našlių pensiją) ir (ar) pensijų išmoką, kurių dydis (bendra jų suma) mažesnis už šalpos pensiją, mokamas šalpos pensijos ir pensijos ir (ar) pensijos išmokos (bendros jų sumos) skirtumas.

4. Šalpos išmokos skiriamos ir mokamos nepaisant to, ar jų gavėjai yra asmenys, nurodyti Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 1–9 punktuose, taip pat ūkininkai ir jų partneriai, kurių statusą reglamentuoja Ūkininko ūkio įstatymas, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje nustatytą atvejį.

5. Šio įstatymo 5 straipsnio 5 punkte nurodytiems asmenims šalpos pensijos neskiriamos ir (ar) nemokamos, jeigu jie yra asmenys, nurodyti Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 1–6, 8 ar 9 punktuose, arba yra ūkininkai ir jų partneriai, kurių statusą reglamentuoja Ūkininko ūkio įstatymas.

6. Šalpos pensijos šio įstatymo 5 straipsnio 4 punkte nurodytiems asmenims ir šalpos kompensacijos šio įstatymo 15 straipsnio 2 punkte nurodytiems asmenims skiriamos ir mokamos tik tuo atveju, jeigu jų vaikai nebuvo apgyvendinti, ugdomi ir (ar) prižiūrimi kūdikių namuose ar kitose stacionariose globos, auklėjimo ar slaugos įstaigose ir (ar) jeigu motinai nebuvo apribota tėvų valdžia (atimtos motinystės ar vaikų auklėjimo teisės arba motinai tėvystės teisės nebuvo apribotos).

7. Slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos skiriamos ir mokamos nepaisant šių šalpos išmokų gavėjų gaunamų pensijų ir (ar) pensijų išmokų, šalpos išmokų, taip pat nepaisant kitų pajamų, išskyrus šio įstatymo 14 straipsnio 4 dalyje numatytą atvejį.

8. Kreiptis dėl šalpos išmokos paskyrimo galima likus 3 mėnesiams iki teisės gauti šią išmoką atsiradimo dienos arba bet kuriuo metu po to, kai atsiranda teisė gauti šią išmoką.

9. Kreipiantis dėl šalpos išmokos skyrimo arba paskirtos šalpos išmokos mokėjimo šio straipsnio 10 dalies 4 punkte numatytu atveju, privaloma pateikti visus Valstybinių šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatuose nurodytus dokumentus.

10. Šalpos išmokos mokamos asmenims, kurie turi teisę gauti šias išmokas, išskyrus šiuos atvejus:

1) šalpos išmokos, paskirtos asmenims iki 18 metų, mokamos vienam iš neįgalaus vaiko (įvaikio) tėvų (įtėvių), globėjui arba rūpintojui;

2) šalpos našlaičių pensijos, paskirtos mirusiojo vaikams (įvaikiams) iki 18 metų, mokamos vienam iš vaiko (įvaikio) tėvų (įtėvių), globėjui arba rūpintojui;

3) šalpos išmokos, paskirtos sukačiams 18 metų asmenims, kuriems yra paskirti globėjai ar rūpintojai, mokamos jų globėjams ir rūpintojams;

4) slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinė kompensacija ar tikslinis priedas, paskirti 18 metų sukačiams asmenims, kurie dėl sveikatos būklės negali patys atsiimti paskirtos

išmokos, įgalinti, kad ją atsiimtų kitas asmuo (negali pasirašyti sandorio ir kitaip išreikšti savo valios), ir kuriems nepaskirti globėjai ar rūpintojai (toliau – slaugomas asmuo), mokami veiksniui šioje srityje ne socialinės rizikos asmeniui, kuris yra kreipęsis į teismą dėl slaugomo asmens pripažinimo neveiksniu tam tikroje srityje ar ribotai veiksniu tam tikroje srityje arba globos (rūpybos) nustatymo ir ši civilinė byla yra iškelta, išskyrus šios dalies 5 punkte nurodytą atvejį;

5) jeigu į teismą dėl slaugomo asmens pripažinimo neveiksniu tam tikroje srityje ar ribotai veiksniu tam tikroje srityje arba globos (rūpybos) nustatymo kreipiasi prokuroras arba globos ir rūpybos institucija, slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinė kompensacija ar tikslinis priedas mokami veiksniui šioje srityje ne socialinės rizikos pilnamečiam asmeniui, kuris kreipėsi į prokurorą ar globos ir rūpybos instituciją dėl slaugomo asmens pripažinimo neveiksniu tam tikroje srityje ar ribotai veiksniu tam tikroje srityje arba globos (rūpybos) nustatymo.

11. Šio straipsnio 10 dalies 5 punkte nurodytu atveju asmuo, kuris kreipiasi dėl slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos ar tikslinio priedo mokėjimo esant šio straipsnio 10 dalies 4 punkte nurodytoms aplinkybėms, turi atitikti bent vieną iš šių sąlygų:

- 1) yra deklaravęs gyvenamąją vietą tuo pačiu adresu kaip ir slaugomas asmuo;
- 2) yra slaugomo asmens artimasis giminaitis;
- 3) yra asmuo, neįregistravęs santuokos su slaugomu asmeniu, tačiau tvarkantis su juo bendrą ūkį;
- 4) buvo slaugomo asmens globėjas (rūpintojas) iki pilnametystės.

12. Slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinė kompensacija ar tikslinis priedas šio straipsnio 10 dalies 4 arba 5 punkte nurodytam asmeniui (toliau – slaugantis asmuo) mokamas jo prašymu ir tol, kol išlieka visos šio straipsnio 10 dalies 4 punkte nurodytos aplinkybės ir kol šio straipsnio 10 dalies 5 punkte nurodytas asmuo atitinka bent vieną iš šio straipsnio 11 dalyje nurodytų sąlygų, tačiau ne ilgiau, nei įsigalioja teismo sprendimas dėl asmens pripažinimo neveiksniu tam tikroje srityje ar ribotai veiksniu tam tikroje srityje ar globos (rūpybos) nustatymo.

13. Savivaldybės administracija per Valstybinių šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatuose nustatytą terminą privalo priimti sprendimą dėl šalpos išmokos skyrimo arba jau paskirtų slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos ar tikslinio priedo mokėjimo slaugančiam asmeniui ir apie tai raštu pranešti pareiškėjui.

14. Asmeniui, kuriam paskirta šalpos pensija, šalpos našlaičių pensija, šalpos kompensacija ar socialinė pensija, išduodamas atitinkamas pažymėjimas. Šių pažymėjimų formas ir išdavimo tvarkos aprašą nustato ir patvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras. Asmeniui, kuriam paskirtos kelios šalpos išmokos, išduodamas tik vienas pažymėjimas.

15. Šalpos išmokos didinamos kiekvieną kartą patvirtinus naują bazinės pensijos dydį, išskyrus šio įstatymo 26 straipsnio 5 dalyje numatytą atvejį.

16. Šalpos išmokos gavėjas ar vienas iš jo tėvų (įtėvių), globėjas, rūpintojas ar slaugantis asmuo privalo pranešti savivaldybės administracijai apie aplinkybes, turinčias įtakos šalpos išmokos dydžiui ar mokėjimui, per 10 darbo dienų nuo šių aplinkybių atsiradimo dienos. Savivaldybės administracija, šio straipsnio 13 dalyje nustatyta tvarka informuodama pareiškėją apie priimtą sprendimą paskirti šalpos išmoką ar mokėti jau paskirtą slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinę kompensaciją ar tikslinį priedą, kartu privalo pranešti šalpos išmokos gavėjui arba vienam iš jo tėvų (įtėvių), globėjui, rūpintojui ar slaugančiam asmeniui, kokios aplinkybės turi įtakos šių išmokų mokėjimui. Permokėta šalpos išmokos suma arba šalpos išmokos gavėjui priklausiusi, tačiau slaugančiam asmeniui neteisėtai išmokėta slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos ar tikslinio priedo suma grąžinama savivaldybės administracijos nustatyta tvarka arba išieškoma šio straipsnio 17 dalyje nustatyta tvarka. Jeigu šalpos išmoka permokama dėl savivaldybės administracijos kaltės, permokėta suma iš šalpos išmokos gavėjo neišieškoma.

17. Jeigu slaugantis asmuo negrąžina šalpos išmokos gavėjui priklausiusios, tačiau slaugančiam asmeniui neteisėtai išmokėtos slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos ar tikslinio priedo sumos, ji išieškoma iš slaugančio asmens teismo tvarka. Permokėta, tačiau negrąžinta šalpos išmokos suma savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu išieškoma iš šalpos išmokos gavėjui priklausančios šalpos išmokos. Išieškomos sumos dydis per mėnesį negali viršyti 20 procentų asmeniui priklausančios šalpos išmokos. Esant gavėjo rašytiniam prašymui gali būti išieškoma daugiau kaip 20 procentų, tačiau ne daugiau kaip 50

procentų mokėtinos šalpos išmokos sumos per mėnesį. Jei šalpos išmokos mokėjimas gavėjui nutraukiamas, o visa permokėta išmokos suma neišieškota, likusi skola išieškoma teismo tvarka.“

2 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos neįgaliesiems, gyvenantiems ar slaugomiems (prižiūrimiems) stacionariose globos, auklėjimo ar slaugos įstaigose, neskiriamos ir nemokamos. Kai šie neįgalieji laikinai ar visam laikui išvyksta (paimami) iš šių įstaigų, slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos skiriamos, o paskirtos pradedamos mokėti nuo dienos, einančios po tos dienos, kurią jie išvyko (buvo paimti) iš stacionarių globos, auklėjimo ar slaugos įstaigų. Jeigu šie neįgalieji vėl grįžta į nurodytas įstaigas, slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos nemokamos nuo dienos, einančios po tos dienos, kurią jie vėl apgyvendinti ar pradėti slaugyti šiose įstaigose.“

3 straipsnis. 23 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 23 straipsnį.

4 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 29 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Lietuvos Respublikos juridiniai ir fiziniai asmenys privalo teikti savivaldybių administracijoms informaciją, reikalingą šalpos išmokoms skirti ir mokėti. Ši informacija teikiama nemokamai savivaldybės administracijos prašymu arba pagal duomenų teikimo sutartį.“

5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2016 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Socialinės apsaugos ir
darbo ministrė
Algimanta Pabedinskienė
2016-06-02

Teisės skyriaus vedėja
Rita Viliuskienė
2016-05-31

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIŲ ŠALPOS IŠMOKŲ ĮSTATYMO NR. I-675 19, 22 IR 29 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR 23 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS
ĮSTATYMAS

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„19 straipsnis. Šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo tvarka

1. Šalpos išmokos skiriamos ir mokamos pagal asmenų, turinčių teisę gauti šias išmokas, gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje.

2. Asmenims, turintiems teisę gauti pensiją ir (ar) pensijų išmoką, kurių dydis (bendra jų suma) lygus šalpos pensijai, šalpos našlaičių pensijai ar šalpos kompensacijai arba yra už jas (bendrą šių šalpos išmokų sumą) mažesnis, šios šalpos išmokos neskiriamos ir nemokamos tol, kol asmuo gauna pensiją ir (ar) pensijų išmoką, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nustatytą atvejį.

3. Asmenims, nurodytiems šio įstatymo 5 straipsnio 5 punkte, turintiems teisę į pensiją (išskyrus valstybinę socialinio draudimo našlių pensiją) ir (ar) pensijų išmoką, kurių dydis (bendra jų suma) mažesnis už šalpos pensiją, mokamas šalpos pensijos ir pensijos ir (ar) pensijos išmokos (bendros jų sumos) skirtumas.

4. Šalpos išmokos skiriamos ir mokamos nepaisant to, ar jų gavėjai yra asmenys, nurodyti Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 1–9 punktuose, taip pat ūkininkai ir jų partneriai, kurių statusą reglamentuoja Ūkininko ūkio įstatymas, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje nustatytą atvejį.

5. Šio įstatymo 5 straipsnio 5 punkte nurodytiems asmenims šalpos pensijos neskiriamos ir (ar) nemokamos, jeigu jie yra asmenys, nurodyti Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 1–6, 8 ar 9 punktuose, arba yra ūkininkai ir jų partneriai, kurių statusą reglamentuoja Ūkininko ūkio įstatymas.

6. Šalpos pensijos šio įstatymo 5 straipsnio 4 punkte nurodytiems asmenims ir šalpos kompensacijos šio įstatymo 15 straipsnio 2 punkte nurodytiems asmenims skiriamos ir mokamos tik tuo atveju, jeigu jų vaikai nebuvo apgyvendinti, ugdomi ir (ar) prižiūrimi kūdikių namuose ar kitose stacionariose globos, auklėjimo ar slaugos įstaigose ir (ar) jeigu įstatymų nustatyta tvarka motinai nebuvo apribota tėvų valdžia (atimtos motinystės ar vaikų auklėjimo teisės arba motinai tėvystės teisės nebuvo apribotos).

7. Slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos skiriamos ir mokamos nepaisant šių šalpos išmokų gavėjų gaunamų pensijų ir (ar) pensijų išmokų, šalpos išmokų, taip pat nepaisant kitų pajamų, išskyrus šio įstatymo 14 straipsnio 4 dalyje numatytą atvejį.

8. Kreiptis dėl šalpos išmokos paskyrimo galima prieš 3 mėnesius likus 3 mėnesiams iki teisės gauti šią išmoką atsiradimo dienos arba bet kuriuo metu po teisės gauti šią išmoką atsiradimo to, kai atsiranda teisė gauti šią išmoką.

9. Kreipiantis dėl šalpos išmokos skyrimo arba paskirtos šalpos išmokos mokėjimo šio straipsnio 10 dalies 4 punkte numatytu atveju, privaloma pateikti visus Valstybinių šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatuose nurodytus dokumentus, būtinus šalpos išmokai paskirti.

10. Savivaldybės administracija per Valstybinių šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatuose nustatytą laiką privalo priimti sprendimą paskirti šalpos išmoką arba atsisakyti ją skirti ir apie tai raštu pranešti pareiškėjui.

11. Šalpos išmokos skiriamos ir mokamos asmenims, kurie turi teisę gauti šias išmokas, išskyrus šiuos atvejus:

1) šalpos išmokos, paskirtos asmenims iki 18 metų, mokamos vienam iš neįgalaus vaiko (įvaikio) tėvų (įtėvių), globėjui arba rūpintojui;

2) šalpos našlaičių pensijos, paskirtos mirusiojo vaikams (įvaikiams) iki 18 metų, gali būti mokamos vienam iš vaiko (įvaikio) tėvų (įtėvių), globėjui arba rūpintojui;

3) šalpos išmokos, paskirtos sukačusiems 18 metų asmenims, kuriems įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka yra paskirti globėjai ar rūpintojai, mokamos jų globėjams ir rūpintojams. Jeigu rūpintojas įstatymų nustatyta tvarka paskirtas pagal asmens prašymą, šalpos išmoka rūpintojui mokama tik tuo atveju, jeigu šios išmokos gavėjas sutinka;

4) **slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinė kompensacija ar tikslinis priedas, paskirti 18 metų sukačusiems asmenims, kurie dėl sveikatos būklės negali patys atsiimti paskirtos išmokos, įgalinti, kad ją atsiimtų kitas asmuo (negali pasirašyti sandorio ir kitaip išreikšti savo valios), ir kuriems nepaskirti globėjai ar rūpintojai (toliau – slaugomas asmuo), mokami veiksniam šioje srityje ne socialinės rizikos asmeniui, kuris yra kreipęsis į teismą dėl slaugomo asmens pripažinimo neveiksniu tam tikroje srityje ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje arba globos (rūpybos) nustatymo ir ši civilinė byla yra iškelta, išskyrus šios dalies 5 punkte nurodytą atvejį;**

5) jeigu į teismą dėl slaugomo asmens pripažinimo neveiksniu tam tikroje srityje ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje arba globos (rūpybos) nustatymo kreipiasi prokuroras arba globos ir rūpybos institucija, **slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinė kompensacija ar tikslinis priedas mokami veiksniam šioje srityje ne socialinės rizikos pilnamečiam asmeniui, kuris kreipėsi į prokurorą ar globos ir rūpybos instituciją dėl slaugomo asmens pripažinimo neveiksniu tam tikroje srityje ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje arba globos (rūpybos) nustatymo.**

11. Šio straipsnio 10 dalies 5 punkte nurodytu atveju asmuo, kuris kreipiasi dėl **slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos ar tikslinio priedo mokėjimo** esant šio straipsnio 10 dalies 4 punkte nurodytoms aplinkybėms, turi atitikti bent vieną iš šių sąlygų:

- 1) yra deklaravęs gyvenamąją vietą tuo pačiu adresu kaip ir slaugomas asmuo;
- 2) yra slaugomo asmens artimasis giminaitis;
- 3) yra asmuo, neįregistravęs santuokos su slaugomu asmeniu, tačiau tvarkantis su juo bendrą ūkį;

- 4) buvo slaugomo asmens globėjas (rūpintojas) iki pilnametystės.

12. Šalpos išmokų suma, laiku negauta dėl savivaldybės administracijos kaltės, išmokama ~~visa~~. **Slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinė kompensacija ar tikslinis priedas šio straipsnio 10 dalies 4 arba 5 punkte nurodytam asmeniui (toliau – slaugantis asmuo) mokamas jo prašymu ir tol, kol išlieka visos šio straipsnio 10 dalies 4 punkte nurodytos aplinkybės ir kol šio straipsnio 10 dalies 5 punkte nurodytas asmuo atitinka bent vieną iš šio straipsnio 11 dalyje nurodytų sąlygų, tačiau ne ilgiau, nei įsigalioja teismo sprendimas dėl asmens pripažinimo neveiksniu tam tikroje srityje ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje ar globos (rūpybos) nustatymo.**

13. Savivaldybės administracija per Valstybinių šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatuose nustatytą terminą privalo priimti sprendimą dėl šalpos išmokos skyrimo arba jau paskirtų **slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos ar tikslinio priedo mokėjimo** slaugančiam asmeniui ir apie tai raštu pranešti pareiškėjui.

14. Asmeniui, kuriam paskirta šalpos pensija, šalpos našlaičių pensija, šalpos kompensacija ar socialinė pensija, išduodamas atitinkamas pažymėjimas. Šių pažymėjimų formas ir išdavimo tvarkos aprašą nustato ir patvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras. Asmeniui, kuriam paskirtos kelios šalpos išmokos, išduodamas tik vienas pažymėjimas.

15. Šalpos išmokos didinamos kiekvieną kartą patvirtinus naują bazinės pensijos dydį, išskyrus šio įstatymo 26 straipsnio 5 dalyje numatytą atvejį.

16. Šalpos išmokos gavėjas ar vienas iš jo tėvų (įtėvių), globėjas, ~~ar~~ rūpintojas **ar slaugantis asmuo** privalo pranešti savivaldybės administracijai apie aplinkybes, turinčias įtakos

šalpos išmokos dydžiui ar mokėjimui, per 10 darbo dienų nuo šių aplinkybių atsiradimo dienos. Savivaldybės administracija, šio straipsnio 13 dalyje nustatyta tvarka informuodama pareiškėją apie priimtą sprendimą paskirti šalpos išmoką ar mokėti jau paskirtą slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinę kompensaciją ar tikslinį priedą, kartu privalo pranešti šalpos išmokos gavėjui arba vienam iš jo tėvų (įtėvių), globėjui, ar rūpintojui ar slaugančiam asmeniui, kokios aplinkybės turi įtakos šių išmokų mokėjimui. Jei šalpos išmokos gavėjas arba vienas iš jo tėvų (įtėvių), globėjas ar rūpintojas apie tokias aplinkybes savivaldybės administracijai laiku nepraneša ir dėl to permokama šalpos išmoka, permokėta Permokėta šalpos išmokos suma arba šalpos išmokos gavėjui priklausiusi, tačiau slaugančiam asmeniui neteisėtai išmokėta slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos ar tikslinio priedo suma iš gavėjo grąžinama savivaldybės administracijos nustatyta tvarka arba išieškoma savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu šio straipsnio 17 dalyje nustatyta tvarka. Jeigu šalpos išmoka permokama dėl savivaldybės administracijos kaltės, permokėta suma iš šalpos išmokos gavėjo neišieškoma.

17. Jeigu slaugantis asmuo negrąžina šalpos išmokos gavėjui priklausiusios, tačiau slaugančiam asmeniui neteisėtai išmokėtos slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos ar tikslinio priedo sumos, ji išieškoma iš slaugančio asmens teismo tvarka. Permokėta, tačiau negrąžinta šalpos išmokos suma savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu išieškoma iš šalpos išmokos gavėjui priklausančios šalpos išmokos. Išieškomos sumos dydis per mėnesį negali viršyti 20 procentų asmeniui priklausančios šalpos išmokos. Esant gavėjo rašytiniam prašymui gali būti išieškoma daugiau kaip 20 procentų, tačiau ne daugiau kaip 50 procentų mokėtinos šalpos išmokos sumos per mėnesį. Jei šalpos išmokos mokėjimas gavėjui nutraukiamas, o visa permokėta išmokos suma neišieškota, likusi skola išieškoma teismo tvarka.“

2 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos neįgaliesiems, gyvenantiems ar slaugomiems (prižiūrimiems) stacionariuose globos, auklėjimo ar slaugos įstaigose, neskiriamos ir nemokamos. Kai šie neįgalieji laikinai ar visam laikui išvyksta (paimami) iš šių įstaigų, slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos ~~neįgalaus asmens arba vieno iš jo tėvų (įtėvių), globėjo ar rūpintojo prašymu~~ skiriamos, o paskirtos pradedamos mokėti nuo dienos, einančios po tos dienos, kurią jie išvyko (buvo paimti) iš stacionarių globos, auklėjimo ar slaugos įstaigų. Jeigu šie neįgalieji vėl grįžta į nurodytas įstaigas, slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos nemokamos nuo dienos, einančios po tos dienos, kurią jie vėl apgyvendinti ar pradėti slaugyti šiose įstaigose.“

3 straipsnis. 23 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 23 straipsnį.

23 straipsnis. Išskaitos iš šalpos išmokų

1. Išskaityti iš šalpos išmokos galima šio įstatymo 19 straipsnio 15 dalyje numatytu atveju ir pagal vykdomuosius dokumentus įstatymų nustatyta tvarka.

2. Iš šalpos išmokos gavėjui išmokėtinos sumos išskaitoma tol, kol visiškai padengiamos išieškomos sumos:

1) išskaitant permokėtas sumas šio įstatymo 19 straipsnio 15 dalyje numatytu atveju — ne daugiau kaip 20 procentų išmokėtinos šalpos išmokos sumos per mėnesį;

2) išskaitant visais kitais atvejais — ne daugiau kaip 50 procentų išmokėtinos šalpos išmokos sumos per mėnesį.

3. Jeigu šalpos išmokos mokėjimas nutraukiamas, o visa permokėtos šalpos išmokos suma neišieškota, likusi skola išieškoma iš savivaldybės administracijos mokamos bet kurios kitos išmokos. Jeigu asmuo jokių išmokų negauna, permoka išieškoma teismo tvarka.

4 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 29 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Lietuvos Respublikos juridiniai ir fiziniai asmenys privalo teikti savivaldybių administracijoms informaciją, reikalingą šalpos išmokoms skirti ir mokėti. Ši informacija teikiama nemokamai savivaldybės administracijos prašymu **arba pagal duomenų teikimo sutartis** Valstybinių šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatų nustatyta tvarka.“

5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2016 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Socialinės apsaugos ir
darbo ministrė
Algimanta Pabedinskienė
2016-06-02

Teisės skyriaus vedėja

Rita Giseckienė
2016-05-31

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo
ministerijai

2016-06-14 Nr. (1.6.)ET-753
I 2016-06-02 Nr. (27.1-23) SD-3592

Kopija
Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL IŠVADOS LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ ŠALPOS IŠMOKŲ ĮSTATYMO NR. I-675 19, 22 IR 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR 23 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO PROJEKTUI

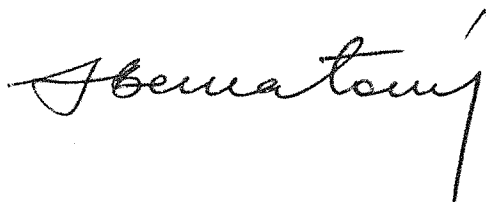
Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi dar kartą patikslintą Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos išmokų įstatymo Nr. I-675 19, 22 ir 29 straipsnių pakeitimo ir 23 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas), teikia šią teisinę išvadą.

1. Manytina, kad Įstatymo projektu keičiamo 19 straipsnio 9 dalyje turėtų būti nurodytas ir 10 dalies 5 punktas.
2. Logine prasme tikslintinas Įstatymo projektu keičiamo 19 straipsnio 10 dalies 4 punktas išbraukiant formuluotę „pasirašyti sandorio ir kitaip“, kadangi negalėjimas išreikšti valios apima ir negalėjimą pasirašyti.
3. Kadangi Įstatymo projektu keičiamo 19 straipsnio 10 dalies 4 punkte įvestas slaugomo asmens trumpinys, Įstatymo projektu keičiamo 19 straipsnio 11 dalyje, kaip perteklinės, siūlytina atsisakyti formuluotės „esant šio straipsnio 10 dalies 4 punkte nurodytoms aplinkybėms“.
4. Siūlytina įvertinti, ar atsižvelgiant į Įstatymo projektu keičiamo 19 straipsnio 10 dalies 4 punktą, kuriame kaip būtina sąlyga įgyti teisę atsiimti slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinę kompensaciją ar tikslinį priedą nurodytas civilinės bylos iškėlimo faktas, neturėtų būti ši sąlyga įtvirtinta ir sekančiame 5 punkte numatytu atveju.
5. Galima sutikti su Įstatymo projekto rengėjais, kurie nurodo, kad konkretūs dokumentai, kuriuos turi pateikti dėl atitinkamos išmokos mokėjimo besikreipiantys asmenys, gali

būti nurodyti poįstatyminiame teisės akte, t. y. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu tvirtinamuose Valstybinių šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatuose, tačiau aplinkybės, kurios patvirtins vienų ar kitų faktų egzistavimą, turi būti aptartos įstatyme. Įstatymo projektu keičiamo 19 straipsnio 10 dalies 4 punkto atveju tai galėtų būti *medicininiai dokumentai*, patvirtinantys atitinkamą sveikatos būklę. Atitinkama pastaba taikytina ir dėl Įstatymo projektu keičiamo 19 straipsnio 11 dalies 3 punkto, kuriame nurodoma sąlyga gauti slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinę kompensaciją ar tikslinį priedą - būti asmeniu, neįregistravusiu santuokos su slaugomu asmeniu, tačiau tvarkančiu su juo bendrą ūkį. Įstatymo projekte turėtų būti nurodyta, kas bus kompetentingas tokį bendro ūkio tvarkymo faktą konstatuoti (kaip nurodo Įstatymo projekto rengėjai lydimajoje medžiagoje – tai galės būti savivaldybės socialiniai darbuotojai, kurie surašys buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą).

6. Siūlytina įvertinti, ar nekils problemų įgyvendinant Įstatymo projektu keičiamo 19 straipsnio 12 dalį tuo aspektu, kad joje numatyti keli momentai, iki kada gali būti mokama slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinė kompensacija ar tikslinis priedas (ne ilgiau, nei įsigalioja teismo sprendimas dėl asmens pripažinimo neveiksnium tam tikroje srityje ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje ar globos (rūpybos) nustatymo).

Teisingumo ministras

Juozas Bernatoniš

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ ŠALPOS IŠMOKŲ ĮSTATYMO
NR. I-675 19 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TOLIAU– PROJEKTAS)
(NR. 16-156; TAIS NR. 14-13714(3))**

2016 02 03 Nr. NV-361

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Vertinant Projektu teikiamą teisinį reguliavimą, pastebėtina, jog kyla siūlomo teisinio reguliavimo nepakankamumo ir išbaigtumo problema, nes siekiant užtikrinti specialiųjų poreikių tenkinimą Valstybinių šalpos išmokų įstatyme (toliau– Įstatymas) nustatytomis finansinės pagalbos priemonėmis neįgaliesiems, kurie dėl savo sveikatos būklės negali patys atsiimti jiems mokamos slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos ar tikslinio priedo (toliau – tikslinės kompensacijos), ir sudaryti galimybę šias išmokas mokėti tokį asmenį slaugančiam ar prižiūrinčiam asmeniui (toliau – slaugantis asmuo), manytina, jog būtent Įstatyme turėtų būti nustatomi ne tik šių išmokų mokėjimo slaugančiam asmeniui pagrindai, bet nustatomos objektyvios sąlygos, kurias turi atitikti slaugantis asmuo, bei veiksmai, kuriuos jis turi Įstatyme nustatytu laiku atlikti. Pastebėtina, kad iš pateikto reguliavimo bei jo aptarimo aiškinamajame rašte, nėra aišku, kaip bus įsitikinama, kad asmuo faktiškai slaugo ar prižiūri asmenį, kokios aplinkybės (Projektu keičiamo Įstatymo 19 straipsnio 12 dalies 1 punktas) laikytinos patvirtinančiomis slaugos ar priežiūros faktą, pavyzdžiui, giminystės ryšys, slaugantis asmuo buvo šio asmens globėju (rūpintoju) iki pilnametystės, deklaruota gyvenamoji vieta ar pan.

Be to, Projektu keičiant Įstatymo 19 straipsnio reguliavimą, turi būti sistemiškai įvertinamas pakeitimų ryšys su galiojančiomis Įstatymo nuostatomis, kurių Projektu tikslinti nesiūloma. Atsižvelgiant į tai, Projektu turėtų būti teikiamas ir Įstatymo 23 straipsnio pakeitimas. Taipogi, sistemiškai peržiūrėti Įstatymo 19 straipsnio 11 dalies 3 punkte bei 22 straipsnio 4 dalyje nustatyti šalpos išmokų mokėjimų atvejai.

2. Siūlytina įvertinti, ar Projektu keičiamo Įstatymo 19 straipsnio 11 dalies 4 punkte nustatytas reikalavimas slaugančiam asmeniui būti pilnamečiu, o taip pat slaugymo faktas, yra pakankami reikalavimai subjektui mokant piniginę išmoką ir užtikrinant šios išmokos tikslinę paskirtį, nes, abejotina, ar slaugantiems asmenims, turintiems veiksnio ribojimų, tikslinės kompensacijos turėtų būti mokamos (pavyzdžiui, reikalavimas būti veiksniam atitinkamoje srityje yra nustatytas atstovams Civilinio kodekso 2.132 straipsnyje). Kartu siūlytina įvertinti ir

tikslingumą mokėti tikslines kompensacijas slaugančiam asmeniui, jeigu jis yra socialinės rizikos asmuo. Tikslinant minėtus reikalavimus, atkreiptinas dėmesys, kad vadovaujantis Civilinio kodekso 2.11¹ straipsniu, Neveiksnių ir ribotai veikusių asmenų registro duomenys Neveiksnių ir ribotai veikusių asmenų registro nuostatų nustatyta tvarka teikiami tik turintiems įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytą teisę šiuos duomenis gauti duomenų gavėjams jų tiesioginėms funkcijoms atlikti.

Šiame kontekste pastebėtina, kad Projektu keičiamo Įstatymo 19 straipsnio 12 dalies nuostata „jeigu buvo kreiptasi į teismą“ turi būti sukonkretinta, kokie asmenys turėtų būti kreipęsi į teismą dėl asmens pripažinimo neveiksniu ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje arba globos (rūpybos) nustatymo ir kaip šis reikalavimas yra susijęs su slaugančiu asmeniu.

3. Siūlytina įvertinti Projektu teikiamą Įstatymo 19 straipsnio 13 dalies nuostatą, nes manytina, jog šios dalies pirmoji pastraipa, nustatanti nedetalizuotą procedūrinį reglamentavimą ir nukreipianti į savivaldybės administracijos priimtą teisės aktą, laikytina neatitinkančia Įstatymo 18 straipsniui bei 19 straipsnio 10 daliai, todėl teikiamas reguliavimas tikslingas, atitinkamai peržiūrint ir Projekto aiškinamojo rašto 11 punktą.

4. Įvertinant tai, jog Įstatymo 21 straipsnis reguliuoja šalpos išmokų mokėjimo nutraukimo ir pratęsimo tvarką, svarstytina, ar Įstatymo 19 straipsnio 13 dalies antrosios pastraipos nuostata kartu su trečiosios pastraipos pirmuoju sakiniu, neturėtų būti Įstatymo 21 straipsnio reguliavimo dalyku ir dėtomi šio straipsnio 3 dalimi. Taipogi, pastebėtina, kad reguliuojant tikslinių išmokų mokėjimo pratęsimą, turi būti aiškiai apibrėžta, ar visais atvejais tikslinių kompensacijų mokėjimo pratęsimo būtinąją sąlyga yra pateikimas dokumentų, patvirtinančių, kad teisme nagrinėjama byla dėl asmens pripažinimo neveiksniu ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje arba globos (rūpybos) nustatymo, jeigu tokie dokumentai nebuvo pateikti kartu su prašymu mokėti tikslines kompensacijas.

5. Iš Projekto teikiamo Įstatymo 19 straipsnio 13 dalies trečiosios pastraipos nuostatos spręstina, jog permokėtos tikslinės kompensacijos suma bus išieškoma tik tuo atveju, kai slaugantis asmuo per nustatytą terminą nepraneša apie pasikeitusias aplinkybes. Siūlytina įvertinti tokio reguliavimo pagrįstumą. Be to, atsižvelgiant į galiojančio Įstatymo 19 straipsnio 15 dalyje (pernumeravus – 17 dalyje) nustatytą reguliavimą, siūlytina minėtas nuostatas suderinti tarpusavyje ir perteklinio reguliavimo atsisakyti.

6. Atsižvelgiant į Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr.1R-298, 35.4 papunkčio reikalavimus, jog įstatymo straipsnį sudaro dalys ir punktai, tikslinga Projektu teikiamo Įstatymo 19 straipsnio 13 dalies struktūra, atsisakant šios dalies nuostatų dėstymo pastraipomis.

1-ojo teisinės ekspertizės skyriaus vedėja

Daiva Gubistienė

Siūlau įtraukti į Vyriausybės posėdžio (pasitarimo) darbotvarkės projektą

2016-06-15

Dėl Valstybinių šalpos išmokų įstatymo Nr.I-675 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (TAP-16-156) (14-13714) ^{22 ir 29} ^{ir 23 straipsnių pakeitimo} ^{įstatymo projekto}

Pranešėjas: socialinės apsaugos ir darbo ministrė A.Pabedinskienė

Dalyvauja: SADM Socialinio draudimo ir pensijų departamento Valstybinių pensijų skyriaus vedėjo pavaduotoja I.Barauskaitė

Klausimo kuratorius: N.Makštelienė

2016-02-03

<p>Apsvarstyta ministerijų atstovų pasitarime</p> <p>2016-02-03 12016-05-03</p> <p>(data)</p>	<p>Ministerijų atstovų pasitarimo protokolo išrašas</p> <p>1. Patvirtinti SADM įvertinti TM, TD ir Socialinių ir sveikatos reikolų skyriaus pastabas.</p> <p>2. Patvirtinti projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.</p> <p>Siūlyti SADM įvertinti TM pastabas. Patvirtinti projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje.</p> <p>(2016-05-03)</p>
<p>Informacija apie projekto svarstymą Vyriausybės pasitarime ar/ir Vyriausybės posėdyje</p>	<p>Papildoma informacija</p>

5B

Patikslintas

VYRIAUSYBĖS TEISĖS AKTO
(SPRENDIMO, REZOLIUCIJOS) PROJEKTAS
Nr. TAP-16-157(4)

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA

2016-06-17 G-7451
data Nr.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A.Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <http://www.socmin.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2016-06-16

Nr. (27.1-23) SD - 3849

DĖL TEIKIAMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Teikiame Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos išmokų įstatymo Nr. I-675 19, 22 ir 29 straipsnių pakeitimo ir 23 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas), patikslintą pagal Teisingumo ministerijos 2016-06-14 raštu Nr. (1.6.)2T-753 pateiktas pastabas.

Patikslintas Įstatymo projektas darbo tvarka suderintas su Teisingumo ministerija. Teisingumo ministerija Įstatymo projektui pritaria.

Įstatymo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų Informacinės sistemos Projektų registravimo posistemyje.

Įstatymo projektą parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinio draudimo ir pensijų departamento (direktorė – Asta Aranauskienė, tel. 266 8100, el. p. Asta.Aranauskiene@socmin.lt) Valstybinių pensijų skyrius (vedėja – Danutė Akulavičienė, tel. 266 4220, el. p. Danute.Akulaviciene@socmin.lt); tiesioginė rengėja – vedėjo pavaduotoja Inga Barauskaitė (tel. 266 8118, el. p. Inga.Barauskaite@socmin.lt).

PRIDEDAMA. Įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 7 lapai.

Ministrė

Algimanta Pabedinskienė

Inga Barauskaitė, tel. 266 8118, el. p. inga.barauskaite@socmin.lt

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIŲ ŠALPOS IŠMOKŲ ĮSTATYMO NR. I-675 19, 22 IR 29 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR 23 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS
ĮSTATYMAS**

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„19 straipsnis. Šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo tvarka

1. Šalpos išmokos skiriamos ir mokamos pagal asmenų, turinčių teisę gauti šias išmokas, gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje.

2. Asmenims, turintiems teisę gauti pensiją ir (ar) pensijų išmoką, kurių dydis (bendra jų suma) lygus šalpos pensijai, šalpos našlaičių pensijai ar šalpos kompensacijai arba yra už jas (bendrą šių šalpos išmokų sumą) mažesnis, šios šalpos išmokos neskiriamos ir nemokamos tol, kol asmuo gauna pensiją ir (ar) pensijų išmoką, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nustatytą atvejį.

3. Asmenims, nurodytiems šio įstatymo 5 straipsnio 5 punkte, turintiems teisę į pensiją (išskyrus valstybinę socialinio draudimo našlių pensiją) ir (ar) pensijų išmoką, kurių dydis (bendra jų suma) mažesnis už šalpos pensiją, mokamas šalpos pensijos ir pensijos ir (ar) pensijos išmokos (bendros jų sumos) skirtumas.

4. Šalpos išmokos skiriamos ir mokamos nepaisant to, ar jų gavėjai yra asmenys, nurodyti Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 1–9 punktuose, taip pat ūkininkai ir jų partneriai, kurių statusą reglamentuoja Ūkininko ūkio įstatymas, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje nustatytą atvejį.

5. Šio įstatymo 5 straipsnio 5 punkte nurodytiems asmenims šalpos pensijos neskiriamos ir (ar) nemokamos, jeigu jie yra asmenys, nurodyti Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 1–6, 8 ar 9 punktuose, arba yra ūkininkai ir jų partneriai, kurių statusą reglamentuoja Ūkininko ūkio įstatymas.

6. Šalpos pensijos šio įstatymo 5 straipsnio 4 punkte nurodytiems asmenims ir šalpos kompensacijos šio įstatymo 15 straipsnio 2 punkte nurodytiems asmenims skiriamos ir mokamos tik tuo atveju, jeigu jų vaikai nebuvo apgyvendinti, ugdomi ir (ar) prižiūrimi kūdikių namuose ar kitose stacionariose globos, auklėjimo ar slaugos įstaigose ir (ar) jeigu motinai nebuvo apribota tėvų valdžia (atimtos motinystės ar vaikų auklėjimo teisės arba motinai tėvystės teisės nebuvo apribotos).

7. Slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos skiriamos ir mokamos nepaisant šių šalpos išmokų gavėjų gaunamų pensijų ir (ar) pensijų išmokų, šalpos išmokų, taip pat nepaisant kitų pajamų, išskyrus šio įstatymo 14 straipsnio 4 dalyje numatytą atvejį.

8. Kreiptis dėl šalpos išmokos paskyrimo galima likus 3 mėnesiams iki teisės gauti šią išmoką atsiradimo dienos arba bet kuriuo metu po to, kai atsiranda teisė gauti šią išmoką.

9. Kreipiantis dėl šalpos išmokos skyrimo arba paskirtos šalpos išmokos mokėjimo privaloma pateikti visus šiame įstatyme ir Valstybinių šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatuose nurodytus dokumentus. Asmens sveikatos būklė šio straipsnio 10 dalies 4 ir 5 punktuose numatytais atvejais patvirtinama medicininiiais dokumentais, o šio straipsnio 11 dalies 3 punkte nurodyta aplinkybė – savivaldybės administracijos darbuotojų surašytu buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktu.

10. Šalpos išmokos mokamos asmenims, kurie turi teisę gauti šias išmokas, išskyrus šiuos atvejus:

1) šalpos išmokos, paskirtos asmenims iki 18 metų, mokamos vienam iš neigalaus vaiko (įvaikio) tėvų (tėvių), globėjui arba rūpintojui;

2) šalpos našlaičių pensijos, paskirtos mirusiojo vaikams (įvaikiams) iki 18 metų, mokamos vienam iš vaiko (įvaikio) tėvų (tėvių), globėjui arba rūpintojui;

3) šalpos išmokos, paskirtos sukačusiems 18 metų asmenims, kuriems yra paskirti globėjai ar rūpintojai, mokamos jų globėjams ir rūpintojams;

4) slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinė kompensacija ar tikslinis priedas, paskirti 18 metų sukačusiems asmenims, kurie dėl sveikatos būklės negali patys atsiimti paskirtos išmokos, įgalinti, kad ją atsiimtų kitas asmuo (negali išreikšti savo valios), ir kuriems nepaskirti globėjai ar rūpintojai (toliau – slaugomas asmuo), mokami veiksniam šioje srityje ne socialinės rizikos asmeniui, kuris yra kreipęsis į teismą dėl slaugomo asmens pripažinimo neveiksniu tam tikroje srityje ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje arba globos (rūpybos) nustatymo ir ši civilinė byla yra iškelta, išskyrus šios dalies 5 punkte nurodytą atvejį;

5) jeigu į teismą dėl slaugomo asmens pripažinimo neveiksniu tam tikroje srityje ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje arba globos (rūpybos) nustatymo kreipiasi prokuroras arba globos ir rūpybos institucija ir ši civilinė byla yra iškelta, slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinė kompensacija ar tikslinis priedas mokami veiksniam šioje srityje ne socialinės rizikos pilnamečiam asmeniui, kuris kreipėsi į prokurorą ar globos ir rūpybos instituciją dėl slaugomo asmens pripažinimo neveiksniu tam tikroje srityje ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje arba globos (rūpybos) nustatymo.

11. Šio straipsnio 10 dalies 5 punkte nurodytu atveju asmuo, kuris kreipiasi dėl slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos ar tikslinio priedo mokėjimo, turi atitikti bent vieną iš šių sąlygų:

- 1) yra deklaravęs gyvenamąją vietą tuo pačiu adresu kaip ir slaugomas asmuo;
- 2) yra slaugomo asmens artimasis giminaitis;
- 3) yra asmuo, neįregistravęs santuokos su slaugomu asmeniu, tačiau tvarkantis su juo bendrą ūkį;
- 4) buvo slaugomo asmens globėjas (rūpintojas) iki pilnametystės.

12. Slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinė kompensacija ar tikslinis priedas šio straipsnio 10 dalies 4 arba 5 punkte nurodytam asmeniui (toliau – slaugantis asmuo) mokamas jo prašymu ir tol, kol išlieka visos šio straipsnio 10 dalies 4 punkte nurodytos aplinkybės ir kol šio straipsnio 10 dalies 5 punkte nurodytas asmuo atitinka bent vieną iš šio straipsnio 11 dalyje nurodytų sąlygų, tačiau ne ilgiau, nei įsigalioja teismo sprendimas dėl asmens pripažinimo neveiksniu tam tikroje srityje ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje ir globos (rūpybos) nustatymo.

13. Savivaldybės administracija per Valstybinių šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatuose nustatytą terminą privalo priimti sprendimą dėl šalpos išmokos skyrimo arba jau paskirtų slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos ar tikslinio priedo mokėjimo slaugančiam asmeniui ir apie tai raštu pranešti pareiškėjui.

14. Asmeniui, kuriam paskirta šalpos pensija, šalpos našlaičių pensija, šalpos kompensacija ar socialinė pensija, išduodamas atitinkamas pažymėjimas. Šių pažymėjimų formas ir išdavimo tvarkos aprašą nustato ir patvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras. Asmeniui, kuriam paskirtos kelios šalpos išmokos, išduodamas tik vienas pažymėjimas.

15. Šalpos išmokos didinamos kiekvieną kartą patvirtinus naują bazinės pensijos dydį, išskyrus šio įstatymo 26 straipsnio 5 dalyje numatytą atvejį.

16. Šalpos išmokos gavėjas ar vienas iš jo tėvų (įtėvių), globėjas, rūpintojas ar slaugantis asmuo privalo pranešti savivaldybės administracijai apie aplinkybes, turinčias įtakos šalpos išmokos dydžiui ar mokėjimui, per 10 darbo dienų nuo šių aplinkybių atsiradimo dienos. Savivaldybės administracija, šio straipsnio 13 dalyje nustatyta tvarka informuodama pareiškėją apie priimtą sprendimą paskirti šalpos išmoką ar mokėti jau paskirtą slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinę kompensaciją ar tikslinį priedą, kartu privalo pranešti šalpos išmokos gavėjui arba vienam iš jo tėvų (įtėvių), globėjui, rūpintojui ar slaugančiam asmeniui, kokios aplinkybės turi įtakos šių išmokų mokėjimui. Permokėta šalpos išmokos suma arba šalpos išmokos gavėjui priklausiusi, tačiau slaugančiam asmeniui neteisėtai išmokėta slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos ar tikslinio priedo suma gražinama savivaldybės administracijos nustatyta tvarka arba išieškoma šio straipsnio 17 dalyje nustatyta tvarka. Jeigu šalpos išmoka permokama dėl savivaldybės administracijos kaltės, permokėta suma iš šalpos išmokos gavėjo neišieškoma.

17. Jeigu slaugantis asmuo negrąžina šalpos išmokos gavėjui priklausiusios, tačiau slaugančiam asmeniui neteisėtai išmokėtos slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos ar tikslinio priedo sumos, ji išieškoma iš slaugančio asmens teismo tvarka.

Permokėta, tačiau negražinta šalpos išmokos suma savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu išieškoma iš šalpos išmokos gavėjui priklausančios šalpos išmokos. Išieškomos sumos dydis per mėnesį negali viršyti 20 procentų asmeniui priklausančios šalpos išmokos. Esant gavėjo rašytiniam prašymui gali būti išieškoma daugiau kaip 20 procentų, tačiau ne daugiau kaip 50 procentų mokėtinos šalpos išmokos sumos per mėnesį. Jei šalpos išmokos mokėjimas gavėjui nutraukiamas, o visa permokėta išmokos suma neišieškota, likusi skola išieškoma teismo tvarka.“

2 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos neįgaliesiems, gyvenantiems ar slaugomiems (prižiūrimiems) stacionariuose globos, auklėjimo ar slaugos įstaigose, neskiriamos ir nemokamos. Kai šie neįgalieji laikinai ar visam laikui išvyksta (paimami) iš šių įstaigų, slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos skiriamos, o paskirtos pradedamos mokėti nuo dienos, einančios po tos dienos, kurią jie išvyko (buvo paimti) iš stacionarių globos, auklėjimo ar slaugos įstaigų. Jeigu šie neįgalieji vėl grįžta į nurodytas įstaigas, slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos nemokamos nuo dienos, einančios po tos dienos, kurią jie vėl apgyvendinti ar pradėti slaugyti šiose įstaigose.“

3 straipsnis. 23 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 23 straipsnį.

4 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 29 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Lietuvos Respublikos juridiniai ir fiziniai asmenys privalo teikti savivaldybių administracijoms informaciją, reikalingą šalpos išmokoms skirti ir mokėti. Ši informacija teikiama nemokamai savivaldybės administracijos prašymu arba pagal duomenų teikimo sutartis.“

5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Socialinės apsaugos ir
darbo ministrė
Algimanta Zabedinskienė

2016-06-16

Teisėskyriaus vedėjo pavaduotoja

Alesia Rynkevič
2016-06-16

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIŲ ŠALPOS IŠMOKŲ ĮSTATYMO NR. I-675 19, 22 IR 29 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR 23 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS
ĮSTATYMAS

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„19 straipsnis. Šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo tvarka

1. Šalpos išmokos skiriamos ir mokamos pagal asmenų, turinčių teisę gauti šias išmokas, gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje.

2. Asmenims, turintiems teisę gauti pensiją ir (ar) pensijų išmoką, kurių dydis (bendra jų suma) lygus šalpos pensijai, šalpos našlaičių pensijai ar šalpos kompensacijai arba yra už jas (bendrą šių šalpos išmokų sumą) mažesnis, šios šalpos išmokos neskiriamos ir nemokamos tol, kol asmuo gauna pensiją ir (ar) pensijų išmoką, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nustatytą atvejį.

3. Asmenims, nurodytiems šio įstatymo 5 straipsnio 5 punkte, turintiems teisę į pensiją (išskyrus valstybinę socialinio draudimo našlių pensiją) ir (ar) pensijų išmoką, kurių dydis (bendra jų suma) mažesnis už šalpos pensiją, mokamas šalpos pensijos ir pensijos ir (ar) pensijos išmokos (bendros jų sumos) skirtumas.

4. Šalpos išmokos skiriamos ir mokamos nepaisant to, ar jų gavėjai yra asmenys, nurodyti Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 1–9 punktuose, taip pat ūkininkai ir jų partneriai, kurių statusą reglamentuoja Ūkininko ūkio įstatymas, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje nustatytą atvejį.

5. Šio įstatymo 5 straipsnio 5 punkte nurodytiems asmenims šalpos pensijos neskiriamos ir (ar) nemokamos, jeigu jie yra asmenys, nurodyti Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 1–6, 8 ar 9 punktuose, arba yra ūkininkai ir jų partneriai, kurių statusą reglamentuoja Ūkininko ūkio įstatymas.

6. Šalpos pensijos šio įstatymo 5 straipsnio 4 punkte nurodytiems asmenims ir šalpos kompensacijos šio įstatymo 15 straipsnio 2 punkte nurodytiems asmenims skiriamos ir mokamos tik tuo atveju, jeigu jų vaikai nebuvo apgyvendinti, ugdomi ir (ar) prižiūrimi kūdikių namuose ar kitose stacionariose globos, auklėjimo ar slaugos įstaigose ir (ar) jeigu ~~įstatymu nustatyta tvarka~~ motinai nebuvo apribota tėvų valdžia (atimtos motinystės ar vaikų auklėjimo teisės arba motinai tėvystės teisės nebuvo apribotos).

7. Slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos skiriamos ir mokamos nepaisant šių šalpos išmokų gavėjų gaunamų pensijų ir (ar) pensijų išmokų, šalpos išmokų, taip pat nepaisant kitų pajamų, išskyrus šio įstatymo 14 straipsnio 4 dalyje numatytą atvejį.

8. Kreiptis dėl šalpos išmokos paskyrimo galima ~~prieš 3 mėnesius~~ **likus 3 mėnesiams** iki teisės gauti šią išmoką atsiradimo dienos arba bet kuriuo metu po teisės gauti šią išmoką atsiradimo **to, kai atsiranda teisė gauti šią išmoką.**

9. Kreipiantis dėl šalpos išmokos **skyrimo arba paskirtos šalpos išmokos mokėjimo** privaloma pateikti visus **šiose įstatymuose ir** Valstybinių šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatuose nurodytus dokumentus, būtinus ~~šalpos išmokai paskirti~~. **Asmens sveikatos būklė šio straipsnio 10 dalies 4 ir 5 punktuose numatytais atvejais patvirtinama mediciniais dokumentais, o šio straipsnio 11 dalies 3 punkte nurodyta aplinkybė – savivaldybės administracijos darbuotojų surašytu buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktu.**

10. ~~Savivaldybės administracija per Valstybinių šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatuose nustatytą laiką privalo priimti sprendimą paskirti šalpos išmoką arba atsisakyti ją skirti ir apie tai raštu pranešti pareiškėjui.~~

11. Šalpos išmokos skiriamos ir mokamos asmenims, kurie turi teisę gauti šias išmokas, išskyrus šiuos atvejus:

1) šalpos išmokos, paskirtos asmenims iki 18 metų, mokamos vienam iš neįgalaus vaiko (įvaikio) tėvų (įtėvių), globėjui arba rūpintojui;

2) šalpos našlaičių pensijos, paskirtos mirusiojo vaikams (įvaikiams) iki 18 metų, gali būti mokamos vienam iš vaiko (įvaikio) tėvų (įtėvių), globėjui arba rūpintojui;

3) šalpos išmokos, paskirtos suakusiemis 18 metų asmenims, kuriems įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka yra paskirti globėjai ar rūpintojai, mokamos jų globėjams ir rūpintojams. Jeigu rūpintojas įstatymų nustatyta tvarka paskirtas pagal asmens prašymą, šalpos išmoka rūpintojui mokama tik tuo atveju, jeigu šios išmokos gavėjas sutinka;

4) **slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinė kompensacija ar tikslinis priedas, paskirti 18 metų suakusiemis asmenims, kurie dėl sveikatos būklės negali patys atsiimti paskirtos išmokos, įgalinti, kad ją atsiimtų kitas asmuo (negali išreikšti savo valios), ir kuriems nepaskirti globėjai ar rūpintojai (toliau – slaugomas asmuo), mokami veiksniam šioje srityje ne socialinės rizikos asmeniui, kuris yra kreipęsis į teismą dėl slaugomo asmens pripažinimo neveiksnium tam tikroje srityje ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje arba globos (rūpybos) nustatymo ir ši civilinė byla yra iškelta, išskyrus šios dalies 5 punkte nurodytą atvejį;**

5) jeigu į teismą dėl slaugomo asmens pripažinimo neveiksnium tam tikroje srityje ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje arba globos (rūpybos) nustatymo kreipiasi prokuroras arba globos ir rūpybos institucija ir ši civilinė byla yra iškelta, **slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinė kompensacija ar tikslinis priedas mokami veiksniam šioje srityje ne socialinės rizikos pilnamečiam asmeniui, kuris kreipėsi į prokurorą ar globos ir rūpybos instituciją dėl slaugomo asmens pripažinimo neveiksnium tam tikroje srityje ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje arba globos (rūpybos) nustatymo.**

11. Šio straipsnio 10 dalies 5 punkte nurodytu atveju asmuo, kuris kreipiasi dėl **slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos ar tikslinio priedo mokėjimo, turi atitikti bent vieną iš šių sąlygų:**

- 1) yra deklaravęs gyvenamąją vietą tuo pačiu adresu kaip ir slaugomas asmuo;
- 2) yra slaugomo asmens artimasis giminaitis;
- 3) yra asmuo, neįregistravęs santuokos su slaugomu asmeniu, tačiau tvarkantis su juo bendrą ūkį;
- 4) **buvo slaugomo asmens globėjas (rūpintojas) iki pilnametystės.**

12. Šalpos išmokų suma, laiku negauta dėl savivaldybės administracijos kaltės, išmokama ~~visa~~. **Slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinė kompensacija ar tikslinis priedas šio straipsnio 10 dalies 4 arba 5 punkte nurodytam asmeniui (toliau – slaugantis asmuo) mokamas jo prašymu ir tol, kol išlieka visos šio straipsnio 10 dalies 4 punkte nurodytos aplinkybės ir kol šio straipsnio 10 dalies 5 punkte nurodytas asmuo atitinka bent vieną iš šio straipsnio 11 dalyje nurodytų sąlygų, tačiau ne ilgiau, nei įsigalioja teismo sprendimas dėl asmens pripažinimo neveiksnium tam tikroje srityje ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje ir globos (rūpybos) nustatymo.**

13. Savivaldybės administracija per Valstybinių šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatuose nustatytą terminą privalo priimti sprendimą dėl šalpos išmokos skyrimo arba jau paskirtų **slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos ar tikslinio priedo mokėjimo slaugančiam asmeniui ir apie tai raštu pranešti pareiškėjui.**

14. Asmeniui, kuriam paskirta šalpos pensija, šalpos našlaičių pensija, šalpos kompensacija ar socialinė pensija, išduodamas atitinkamas pažymėjimas. Šių pažymėjimų formas ir išdavimo tvarkos aprašą nustato ir patvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras. Asmeniui, kuriam paskirtos kelios šalpos išmokos, išduodamas tik vienas pažymėjimas.

15. Šalpos išmokos didinamos kiekvieną kartą patvirtinus naują bazinės pensijos dydį, išskyrus šio įstatymo 26 straipsnio 5 dalyje numatytą atvejį.

16. Šalpos išmokos gavėjas ar vienas iš jo tėvų (įtėvių), globėjas, ar rūpintojas ar slaugantis asmuo privalo pranešti savivaldybės administracijai apie aplinkybes, turinčias įtakos šalpos išmokos dydžiui ar mokėjimui, per 10 darbo dienų nuo šių aplinkybių atsiradimo dienos. Savivaldybės administracija, šio straipsnio 13 dalyje nustatyta tvarka informuodama pareiškėją apie priimtą sprendimą paskirti šalpos išmoką ar mokėti jau paskirtą slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinę kompensaciją ar tikslinį priedą, kartu privalo pranešti šalpos išmokos gavėjui arba vienam iš jo tėvų (įtėvių), globėjui, ar rūpintojui ar slaugančiam asmeniui, kokios aplinkybės turi įtakos šių išmokų mokėjimui. Jei šalpos išmokos gavėjas arba vienas iš jo tėvų (įtėvių), globėjas ar rūpintojas apie tokias aplinkybes savivaldybės administracijai laiku nepraneša ir dėl to permokama šalpos išmoka, permokėta Permokėta šalpos išmokos suma arba šalpos išmokos gavėjui priklausiusi, tačiau slaugančiam asmeniui neteisėtai išmokėta slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos ar tikslinio priedo suma iš gavėjo grąžinama savivaldybės administracijos nustatyta tvarka arba išieškoma savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu šio straipsnio 17 dalyje nustatyta tvarka. Jeigu šalpos išmoka permokama dėl savivaldybės administracijos kaltės, permokėta suma iš šalpos išmokos gavėjo neišieškoma.

17. Jeigu slaugantis asmuo negrąžina šalpos išmokos gavėjui priklausiusios, tačiau slaugančiam asmeniui neteisėtai išmokėtos slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos ar tikslinio priedo sumos, ji išieškoma iš slaugančio asmens teismo tvarka. Permokėta, tačiau negrąžinta šalpos išmokos suma savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu išieškoma iš šalpos išmokos gavėjui priklausančios šalpos išmokos. Išieškomos sumos dydis per mėnesį negali viršyti 20 procentų asmeniui priklausančios šalpos išmokos. Esant gavėjo rašytiniam prašymui gali būti išieškoma daugiau kaip 20 procentų, tačiau ne daugiau kaip 50 procentų mokėtinios šalpos išmokos sumos per mėnesį. Jei šalpos išmokos mokėjimas gavėjui nutraukiamas, o visa permokėta išmokos suma neišieškota, likusi skola išieškoma teismo tvarka.“

2 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos neįgaliesiems, gyvenantiems ar slaugomiems (prižiūrimiems) stacionariose globos, auklėjimo ar slaugos įstaigose, neskiriamos ir nemokamos. Kai šie neįgalieji laikinai ar visam laikui išvyksta (paimami) iš šių įstaigų, slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos neįgalaus asmens arba vieno iš jo tėvų (įtėvių), globėjo ar rūpintojo prašymu skiriamos, o paskirtos pradedamos mokėti nuo dienos, einančios po tos dienos, kurią jie išvyko (buvo paimti) iš stacionarių globos, auklėjimo ar slaugos įstaigų. Jeigu šie neįgalieji vėl grįžta į nurodytas įstaigas, slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos nemokamos nuo dienos, einančios po tos dienos, kurią jie vėl apgyvendinti ar pradėti slaugyti šiose įstaigose.“

3 straipsnis. 23 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 23 straipsnį.

23 straipsnis. Išskaitos iš šalpos išmokų

1. Išskaityti iš šalpos išmokos galima šio įstatymo 19 straipsnio 15 dalyje numatytu atveju ir pagal vykdomuosius dokumentus įstatymų nustatyta tvarka.

2. Iš šalpos išmokos gavėjui išmokėtinios sumos išskaitoma tol, kol visiškai padengiamos išieškomos sumos:

1) išskaitant permokėtas sumas šio įstatymo 19 straipsnio 15 dalyje numatytu atveju — ne daugiau kaip 20 procentų išmokėtinios šalpos išmokos sumos per mėnesį;

2) išskaitant visais kitais atvejais — ne daugiau kaip 50 procentų išmokėtinios šalpos išmokos sumos per mėnesį.

~~3. Jeigu šalpos išmokos mokėjimas nutraukiamas, o visa permokėtos šalpos išmokos suma neišieškota, likusi skola išieškoma iš savivaldybės administracijos mokamos bet kurios kitos išmokos. Jeigu asmuo jokių išmokų negauna, permoka išieškoma teismo tvarka.~~

4 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 29 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Lietuvos Respublikos juridiniai ir fiziniai asmenys privalo teikti savivaldybių administracijoms informaciją, reikalingą šalpos išmokoms skirti ir mokėti. Ši informacija teikiama nemokamai savivaldybės administracijos prašymu **arba pagal duomenų teikimo sutartis** Valstybinių šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatų nustatyta tvarka.“

5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Socialinės apsaugos ir
darbo ministrė
Algimanta Pabedinskienė

[Signature]
2016-06-16

Tėsenos skyriaus vedėjo pavaduotoja

[Signature]
Alėčia Rynkevič
2016-08-16